

ЛЕВ ТОЛСТОЙ

ЛОВЪТ НА МЕЧКИ Е ОПАСЕН

Превод от руски: Воля Драгомирецкая, 1979

chitanka.info

Бяхме на лов за мечки. Случи се, че приятелят ми стреля срещу мечка; той я рани, но в меко място. Остана малко кръв по снега, а мечката си отиде.

Събрахме се в гората и започнахме да умуваме какво да правим: сега ли да тръгнем да търсим мечката или да почакаме три дни, докато тя легне от умора.

Започнахме да питаме селяните-мечкари ще можем ли да настигнем мечката сега. Един старец мечкар ни каза: „Невъзможно е, трябва да се даде възможност на мечката да се поуспокои; след пет дни може да се улови, а да се ходи след нея сега, само ще се наплаши, тогава няма и да легне.“

А един млад селянин мечкар спореше със стареца, като казваше, че може и сега да се догони: „В такъв сняг — каза — мечката не ще отиде далеч — мечката е тлъста. Сега още ще легне. Ако не легне, със ските ще я настигна.“

Приятелят ми също не искаше сега да я преследваме и съветваше да почакаме.

Пък аз рекох: „Какво да спорим. Вие правете каквото искате, а аз ще тръгна с Демян по следата. Ако я настигнем — добре, ако ли не — все едно: и без това няма какво да правим сега и още е рано.“

Така и сторихме.

Приятелите се отправиха към шейните и отидоха в селото, а ние с Демян взехме със себе си хляб и останахме в гората.

Когато всички си отидоха, ние прегледахме пушките си, запретнахме краищата на шубите си под коланите, за да не ни пречат, и тръгнахме по следата.

Времето беше хубаво, мразовито и тихо, но ходенето със ски беше трудно — снегът беше дълбок и ситен като прах. Снегът в гората още не беше се слегнал, а отгоре на това беше валяло в навечерието, така че ските ни на една четвърт, а някъде и повече потъваха в него.

Мечите следи се виждаха отдалеч. Виждаше се как мечката е вървяла, как на няколко места коремът ѝ е затъвал и е изривала снега. Отначало вървахме по следата в гъста гора, а след като следата ни отведе в рядка елова горичка, Демян се спря. „Трябва — каза той — да оставим следата. Мечката започна да присяда, да почива — вижда се по снега. Да се отдалечим от следата и да направим кръг. Само че

трябва да се върви тихо, да не се вика, да не се кашля, иначе ще я подплашим.“

Отдалечихме се вляво от следата. Изминахме петстотин крачки, гледаме — мечите следи са отново пред нас. Тръгнахме пак по следата и тя ни заведе на пътя. Спряхме и се заоглеждахме в коя посока е тръгнала мечката. Някъде имаше отпечатыци на цялата мечешка лапа, а някъде — отпечатыци от селски цървули. Виждаше се, че е тръгнала към селото.

Поехме по пътя. А Демян казва: „Сега няма какво да гледаме на пътя: където се отклони надясно или наляво, ще се види по снега. Някъде ще кривне, няма да отиде в селото, я“.

Така изминахме една верста^[1]. Забелязахме пред нас следи настрани от пътя. Гледаме — що за чудо! Мечешка следа, но не върви от пътя към гората, а от гората към пътя, пръстите към пътя. Аз казах: „Това е друга мечка.“ Демян погледна, помисли. „Не — рече той, — същата е, само че започна да ни заблуждава. Тръгнала е към гората заднишком.“ Отправихме се по следата. Ясно беше, че мечката е повървяла десет крачки от пътя заднешком, заобиколила е един бор и е тръгнала направо. Демян се спря и каза: „Сега вече ще я догоним. Няма къде другаде да легне освен в това блато. Да заобиколим.“

Започнахме обхода през гъста елова горичка. Аз вече се уморих, пък и стана по-трудно да се ходи. Я ще се натъкнеш, я ще се закачиш на хвойнов храст, я елхичка между краката ти ще се окаже, я ще връхлетиш върху някой пън или дървен труп, скрит под снега. Започнах да се запъхтявам. Свалих си шубата, а потта така се лее от мен. Пък Демян сякаш си плува на лодка. Ските му като че ли сами ходят. Нито ще се закачи за нещо, нито ще падне, пък и моята шуба метна през рамо и постоянно ме подканя.

Направихме обход три версти и заобиколихме блатото. Започнах да отпадам — ските ми се кривяха, краката ми се преплитаха. Неочаквано Демян се спря пред мен и замаха с ръка. Приблжих се. Той се навежда, шепне и показва; „Виждаш ли как гласът на свраката се носи там, откъдето е минала мечката? Птицата я усеща отдалеч. Това е тя.“

Ние се отдалечихме, повървахме още около една верста и отново попаднахме на стара следа. Оказа се, че сме направили кръг около мечката, а тя е останала вътре в него. Спряхме. Аз си свалих шапката,

разкопчях се. Стана ми горещо като в баня. Целият бях мокър като мишка. И Демян беше почервенял, трие се с ръка. „Е — казва той — господарю, свършихме работа, а сега трябва да отпочинем.“

Червенината на залеза се провря между дърветата на гората. Седнахме да отпочинем върху ските. Извадихме от торбата хляб и сол; отначало си хапнах сняг, а след това хляб. Хлябът ми се стори толкова вкусен, колкото никога през живота ми. Поседяхме малко; вече започваше да се смрачава. Попитах Демян дали е далеч селото. „Има 12 версти. Ще стигнем през нощта; а сега трябва да починем. Я си обличай шубата, господарю, иначе ще настинеш.“

Демян начупи елови клонки, покри снега, направи постеля и ние легнахме един до друг, като сложихме ръце под главите си. Не помня как съм заспал. Събудих се след около два часа. Нещо изпращя. Така дълбоко съм заспал, че бях забравил къде се намирам. Огледах се — що за чудо? Къде съм? Някакви бели палати над мен с бели стълбове и всичко искри. Погледнах нагоре — някакви бели шарки, а между тях блестящ черен свод и горят разноцветни огънове. Огледах се и си спомних, че сме в гората и че съм взел дърветата, покрити от сняг и скреж, за палати, а за огънове — звездите, трептящи между клоните.

През нощта беше паднала слана: скреж имаше и по дърветата, и по шубата ми. Демян също беше целият в скреж и от дърветата се сипеше скреж. Разбудих го. Сложихме ските и потеглихме. В гората е тихо; чува се само как ние се движим по мекия сняг, тук-там дърво ще пропука от студа и пукотът ще отекне в цялата гора. Само веднъж близко до нас нещо живо зашумя и побягна. Помислих, че е мечката. Приближихме се до мястото, откъдето се носеше шумът, и гледаме: следите заешки и трепетликите огризани. Зайците са се хранили.

Излязохме на пътя, превързахме си ските и тръгнахме. Вървеше се леко. Ските се пързаят, дрънчат силно след нас по отъпкания път, снегът под ботушите поскърцва, студеният скреж полепва по лицето. А звездите покрай клоните сякаш бягат насреща ни, светват, угасват, като че ли цялото небе трепти.

Пристигнахме в селото. Приятелят ми спеше. Събудих го. Разказахме му как сме заобиколили мечката и наредихме на хазяина да събере сутринта селяни, които да подгонят звяра към нас. Вечеряхме и легнахме да спим.

От умора сигурно щях да спя до обяд, но приятелят ми ме събуди. Скочих на крака — гледам приятелят ми вече облечен, занимава се нещо с пушката.

— А къде е Демян?

— Той отдавна е в гората. Вече е проверил обкръжението, беше тук, а сега поведе хората, които ще подгонят звяра.

Измих се, облякох се, заредих пушката си; седнахме в шейните, потеглихме.

Студът беше силен, тишината — пълна и слънцето не се виждаше; имаше мъгла и сланеше. Возехме се по пътя около три версти, стигнахме гората. Гледаме — долу в ниското се синее дим и стоят хора: мъже и жени със сопи.

Слязохме, запътихме се към хората. Мъжете седнали, пекат картофи, шегуват се с жените.

И Демян беше с тях. Преди това той беше поставил тридесет души мъже и жени по кръга на вчерашния ни обход. Те бяха наредени един след друг като по нишка — виждаха се само до кръста, — навлезли в гората. Тръгнахме с приятеля ми по следите им.

Въпреки че пътеката беше отъпкана, тежко се вървеше; затова пък нямаше къде да се пада — сякаш вървиш между две стени.

Така извървахме половин верста; гледаме — Дамян вече бяга на ски към нас от другата страна, маха ни с ръка да отидем при него.

Настигнахме го. Той ни показа пусиите. Заставах на определеното ми място. Огледах се. Вляво — висока елова горичка. През нея се вижда надалеч и зад дърветата се чернее един селянин. Срещу мен — гъста млада елова горичка, висока един човешки ръст. Клоните на дърветата са увиснали и прилепнали един до друг от сняг. По средата на горичката пътеката е засипана със сняг. Тази пътека идва право към мен. От дясната ми страна — също такава гъста елова горичка, а в края ѝ — полянка. Виждам, че на тази полянка Демян е поставил на пусия приятеля ми.

Прегледах цевите на двете си пушки, отворих спусъците им и започнах да преценявам къде е по-добре да застана. На три крачки зад мен се извишаваше голям бор. „Я да застана до бора, а пък другата пушка ще подпра на него.“ Тръгнах към бора, затънах до над коленете, отъпках площадка аршин и половина около дървото и се настаних там. Едната пушка бе в ръцете ми, а другата с отворен спусък опрях на

бора. Извадих ножа си и го поставих така, че в случай на нужда да мога лесно да си послужи с него.

Тъкмо се настаних, чувам, че Демян вика в гората: „Тръгна! Започна да ходи! Тръгна!“ След като той извика, от обкръжението закрепяха селяните с различни гласове: „Тръгна! У-у-у-у!...“ — викаха мъжете. „Ай! И-их“ — се провикваха жените с тънките си гласове.

Мечката вървеше по кръга. Демян я гонеше. Навсякъде около нас хората викаха, само аз и приятелят ми стояхме, мълчахме и не мърдахме — чакахме мечката. Стоя, гледам, чувам как сърцето ми бие. Стискам пушката, потръпвам. „Ето сега — мисля си аз — ще изскочи, ще се прицеля, ще стрелям. Тя ще падне“. Изведнъж отляво, но още далече чух, че нещо се въргаля в снега. Поглеждам към високата елова горичка: на 50 крачки зад дърветата стои нещо черно, голямо. Прицелвам се и чакам, мисля си — няма да се приближи. Забелязах, че животното мръдна с уши, обърна се и тръгна назад. Отстрани го виждах цялото. Едро зверище! От възбуда се прицелих. Хлоп! — и чувам как куршумът ми се удари в дървото. Виждам през барутния дим, че моята мечка тича назад и се скрива в гората. „Ех — мисля си, — не ми провървя, сега вече няма да ми излезе; или приятелят ми ще й стреля, или ще се натъкне на мъжете, но не и на мен“. Стоя, заредил съм си отново пушката и слушам. От всички страни крещят мъжете, но отдясно, недалеч от приятеля ми чувам съвсем неочаквано някаква жена да крещи: „Ето я! Ето я! Насам! Ой, ой! Ай, ай, ай!“

Ясно — мечката беше пред очите й. Вече не очаквам тя да се приближи към мен, а гледам надясно към приятеля. Виждам Демян без ски, с пръчка в ръка бяга по пътеката към приятеля ми, присяда до него и му показва с пръчката нещо, като че ли се прицелва. Гледам — приятелят ми вдига пушката, прицелва се натам, накъдето му посочва Демян. Хлоп! Разнесе се изстрел. „Е — мисля си, — уби я“, — но се зачудих защо приятелят ми не тича към мечката. „Ясно, че не я е улучил или пък лошо я е уцелил. Ще отиде — мисля си — мечката назад и няма да ми изскочи.“ Какво е това? Изведнъж пред себе си чувам, че нещо лети като вихър, сипе сняг и пъшка. Поглеждам напред, а мечката стремглаво се носи по пътеката право към мен и е ясно, че не може да се опомни от страх. Вече е на пет крачки от мен, цялата се откроява — с черни гърди и огромно главище, леко червеникаво.

Главоломно лети право насреща ми и сипе сняг на всички страни. Долавям по очите на мечката, че тя не ме забелязва, а от уплаха бяга с всички сили, накъдето свари. И се е засилила точно към бора, където стоя. Вдигнах пушката, стрелях, а тя се доближи още повече. Явно, не съм улучил, куршумът прелетя край нея, а тя не чува нищо, бяга срещу ми и продължава да не ме забелязва. Бързо заредих пушката, едва не я опрях в нея, в главата ѝ. Хлоп! Този път я улучих, но не я убих.

Приповдигна главата си, притисна ушите си, озъби се и налетя върху мен. Протегнах се към другата пушка, но тъкмо я хванах с ръка, мечката вече се стовари отгоре ми, събори ме в снега и ме прескочи. Е, мисля си, добре, че ме остави. Започнах да се повдигам, но усещам, че нещо ме натиска, не ме пуска. Тя не е могла да удържи скоростта си и ме е прескочила, след това се преобърнала и налетяла с цялата си тежест върху мен. Усещам как нещо тежко лежи отгоре ми, чувствам топлина на лицето си и разбирам, че звярът захапва цялото ми лице. Носът ми вече е в устата му и аз чувствам горещина и ми мирише на кръв. Натиснал е с лапи плещите ми, не мога да мръдна. Само притискам глава към гърдите си, мъча се да измъкна от устата му носа и очите си. А той тъкмо в носа и очите иска да ме захапе. Почувствах горната му челюст в челото под косата, а долната — в костта под очите ми, стиска със зъби, започна да стяга. Като че ли с нож режат главата ми; бия се, мъча се да се измъкна, а той бърза и като куче гризе — примлясква — примлясква. Аз се измъквам, а той отново ме хваща. „Е — мина ми през ума — краят ми е дошъл.“ Неочаквано почувствах, че ми става леко. Погледнах — няма я, мечката беше отскочила от мен и бягаше.

Когато приятелят ми и Демян видели, че мечката ме е повалила в снега и ме гризе, те се втурнали към мен. Приятелят ми искал да стигне по-бързо, но сбъркал — вместо да тръгне по отъпканата пътечка, той побягнал направо и паднал. Докато се измъкне от снега, мечката продължаваше да ме гризе. А Демян, както си е без оръжие, само с една пръчка, тича по пътечката и вика: „Загриза господаря! Загриза господаря!“ Самият той бяга и крещи на мечката: „Ах ти, размирнице! Какво правиш! Остави! Остави!“

Послуша го мечката, остави ме и побягна. Когато станах, върху снега имаше толкова кръв, сякаш бяха заклали овен, и над очите ми висеше на парцали месо, но от възбуда не чувствах болка.

Дотича приятелят ми, събраха се хората, гледат раната ми, правят ѝ компрес от сняг. А пък аз забравих за нея и питам: „Къде е мечката, къде отиде?“ Изведнъж чуваме: „Ето я! Ето я!“ Гледаме — мечката бяга отново към нас. Протегнахме към пушките ръце, но никой не успя да стреля — тя вече ни отмина. Мечката беше освирепяла, искаше ѝ се още да погризе, но видя много хора и се изплаши. От следата стана ясно, че от главата ѝ тече кръв; искахме да отидем да я догоним, но ме заболя главата и тръгнахме за града при лекар.

Докторът ми заши раните с копринен конец и те започнаха да заздравяват.

След един месец ние отново отидохме за същата мечка; но не ми се удаде да я убия. Мечката не излизаше от обръча, а непрекъснато обикаляше в кръг и ревеше със страшен глас. Демян я доуби. От моя изстрел ѝ беше счупена долната челюст и избит един зъб.

Тази мечка беше много голяма и имаше прекрасна кожа, която сега лежи в стаята ми. Раните по челото оздравяха, само едва-едва се забелязва къде са били.

[1] *Верста* — стара руска мярка за дължина, равна на 1066,78 м. — Бел. (moosehead) ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.